

Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2014 - 5308

Dato: 20. november 2014

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 5. november 2014 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 1(L 26).

Spørgsmål nr. 1:

"Ministeren bedes kommentere høringsvaret af 2. oktober 2014 fra Statsforvaltningen, jf. L 26 - bilag 2."

Svar:

1) I høringsvaret påpeges det, at lovforslaget giver mulighed for, at en ansøger, som fortsat er gift, men som har etableret et nyt samliv med en anden, både kan opfylde betingelserne for at stedsbarnsadoptere sin ægtefælles barn, og en ny samlevers barn.

Det er ikke intentionen med lovforslaget at give en ansøger, der fortsat er gift, men som samtidig har etableret et samliv med en anden, en generel adgang til frit at vælge, hvem denne ønsker at adoptere sammen med.

Det helt klare udgangspunkt er, at en ansøger, der gift eller frasepareret, men som samtidig har etableret et samliv med en anden, ikke kan adoptere sammen med sin ægtefælle. Tilsvarende vil udgangspunktet i en sådan situation være, at ansøgeren heller ikke kan adoptere sammen med sin samlever.

Begrundelsen herfor er, at betingelserne for adoption i en sådan situation som altovervejende hovedregel ikke vil være opfyldt. For at blive godkendt som adoptanter er det af afgørende betydning, at ansøgerne lever i et stabilt parforhold, hvilket efter fast praksis er en forudsætning for et gunstigt adoptionsforløb. Er det ikke tilfældet, kan det grundlæggende krav, hvorefter adoptionen skal være til gavn for barnet, ikke antages at være opfyldt.

Der kan imidlertid være helt særlige situationer, hvor hensynet til barnet vejer så tungt, at der kan være grund til ikke at tillægge ansøgerens civile status betydning. Der kan være tilfælde, hvor ansøgeren på grund af ydre omstændigheder ikke kan ændre sin civile status, eller hvor der i øvrigt foreligger helt særlige omstændigheder. Det er imidlertid altid en forudsætning, at hensynet til barnet taler afgørende for, at der i det konkrete tilfælde ses bort fra ansøgerens civile status.

Det kan således helt undtagelsesvist overvejes at lade ægtefæller, der ikke længere bor sammen, adoptere det plejebarn, som de sammen har opfostret, selv om en af ægtefællerne – eller begge – har en samlever. I sådanne særlige tilfælde ville et afslag på et rent objektivi grundlag kunne føre til, at en adoption, som ellers ville være til gavn for et barn, ikke vil kunne tillades. Har ægtefællerne f.eks. afventet, at plejebarnet blev myndigt og herudover undladt at lade sig skille, vil hensynet til barnet kunne veje så tungt, at det i den endelige afvejning ikke tillægges afgørende betydning, at ægtefællerne har etableret et nyt samliv med en anden.

Det bemærkes i den forbindelse, at stedbarnsadoption efter gældende ret vil kunne gennemføres, selvom stedforælderen ikke længere er sammen med den biologiske forælder og har giftet sig igen. Stedbarnsadoption af en tidligere ægtefælles barn kræver ikke, at der foreligger et samtykke fra stedforælders eventuelle nye ægtefælle.

Det vil endvidere helt undtagelsesvist kunne overvejes at lade samlevende adoptere sammen, selv om en af dem er gift, hvis hensynet til barnet taler afgørende for det. Også i sådanne særlige tilfælde ville et afslag på et rent objektivi grundlag kunne føre til, at en adoption, som ellers ville være til gavn for et barn, ikke vil kunne tillades. Er en samlevende ansøger fortsat gift, f.eks. fordi ansøgerens skilsmisssag i udlandet strækker sig over flere år, og vil dette føre til, at ansøgeren ikke vil kunne opfylde alderskravet, vil hensynet til barnet kunne veje så tungt, at det i den endelige afvejning ikke tillægges afgørende betydning, at ansøgeren fortsat er gift. Tilsvarende betragtninger vil kunne gøre sig gældende, hvor hensynet til barnet i tilfælde af en stedbarnsadoption taler afgørende for en adoption.

Hvorvidt der foreligger grunde, som er tilstrækkeligt tungtvejende til, at der helt undtagelsesvist kan ses bort fra en ansøgers civile status, vil bero på en konkret vurdering. Som i alle andre tilfælde vil adoptionen være betinget af, at betingelserne for adoption samlet set er opfyldt. En ansøgers civile status er således blot en del af det samlede bedømmelsesgrundlag, herunder i vurderingen af hvorvidt adoptionen er til gavn for barnet, ligesom selve karakteren af ansøgers indbyrdes forhold vil indgå i denne vurdering.

Det vil i de administrative forskrifter til loven nærmere blive uddybet og beskrevet i hvilke helt særlige tilfælde ovenstående vil kunne overvejes.

2) I høringsvaret påpeges det endvidere, at kravet om at samlevende skal adoptere sammen medfører, at en godkendt eneadoptant, som står på venteliste til et barn, og som er samlevende på tidspunktet for bevillingen, skal igennem en ny fælles godkendelsesprocedure.

Hertil bemærkes, at alle godkendte adoptanter allerede i dag er forpligtede til at oplyse Statsforvaltningen om væsentligt ændrede forhold. Statsforvaltningen skal herefter tage stilling til, om godkendelsen eventuelt skal trækkes tilbage og om en ny godkendelsesprocedure eventuelt skal iværksættes. Den nærmere udmøntning vil blive beskrevet i de administrative forskrifter.

3) I høringsvaret foreslås det, at de kriterier, der er afgørende for, om samlevende skal adoptere sammen eller ikke kan adoptere sammen, indarbejdes i lovtæksten.

De kriterier, der indgår i vurderingen af, om der foreligger et stabilt parforhold af ægteskabslignende karakter skal fortolkes i overensstemmelse med gældende praksis. Hvorvidt der foreligger et stabilt parforhold af ægteskabslignende karakter vil bero på en konkret vurdering. Den nærmere udmøntning vil blive beskrevet i de administrative forskrifter.

4) Endelig kan jeg for så vidt angår det spørgsmål, der i høringsvaret er rejst om forældremyndighed i relation til samlevende, oplyse, at der fremsættes et ændringsforslag til lovforslaget, som sikrer, at samlevende automatisk tillægges forældremyndigheden over barnet ved adoption i lighed med, hvad der gælder for ægtefæller.

Manu Sareen

/Malene Vestergaard